

Hart voor Brabant

Gezondheid telt!

Productenboek

GGD Hart voor Brabant

Leeswijzer

In dit boek staan de producten en diensten van de GGD Hart voor Brabant. Bij elk product staat telkens wat de GGD doet en of dat hoort bij:

- het basispakket:
 - de taken uit de [Wet publieke gezondheid](#)¹, aan de hand van landelijke richtlijnen, die de GGD uitvoert voor alle gemeenten;
 - de taken waartoe het algemeen bestuur heeft besloten.

De gemeenten betalen dit pakket uit een bijdrage per inwoner².

- het keuzedeel: gemeente en GGD overleggen over een deel van het basispakket: hoe voert de GGD het uit, voor in welke wijken, voor welke doelgroepen, etc.
- de plustaken: wil een gemeente meer dan het basispakket, dan kan zij plustaken inkopen. Ook taken die anderen dan gemeenten afnemen en betalen, horen bij de plustaken.

In een schema:

Activiteit	basispakket	keuze	plustaak
<i>Jeugdgezondheidszorg</i>			
Individuele contacten	x	x	x
Samenwerken	x		x
<i>Gezondheidsbescherming</i>			
Infectieziektebestrijding	x		
Tuberculosebestrijding	x		x
Medische milieukunde	x		x
Technische hygiënezorg	x		x
Seksuele gezondheid	x		x
Reizigerszorg			x
Forensische geneeskunde	x		x
<i>Gezondheidsbevordering en leefstijl</i>			
Preventieprogramma's	x	x	x
<i>Toezicht houden</i>			
Inspecties kindercentra	x		
Toezicht Wmo			x
<i>Monitoren, signaleren en advies</i>			
Onderzoek en advies	x	x	x
<i>Publieke gezondheid bij rampen en crises</i>			
Geneeskundige hulpverlening	x		x
<i>Openbare geestelijke gezondheidszorg</i>	x		x
<i>Publieke gezondheid asielzoekers</i>	x		x

¹ Naast deze inhoudelijke wet is er nog een aantal algemene kwaliteitswetten voor zorginstellingen zoals de GGD, zoals de [Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg](#), de artikelen in het Burgerlijk wetboek over de [geneeskundige behandelingsovereenkomst](#), de [Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg](#) en de [Wet bescherming persoonsgegevens](#). De Inspectie voor de Gezondheidszorg houdt toezicht op de kwaliteit van de zorg op basis van deze wetten.

² Over de inspecties van de kindercentra maakt de GGD met elke gemeente jaarlijks afspraken en declareert de kosten daarvan dan apart.

Jeugdgezondheidszorg

Individuele contacten	
Basispakket	Keuze
De GGD volgt met onderzoeken en screeningen de lichamelijke en psychosociale gezondheid van de jeugd en geeft de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma. De jeugdgezondheidszorg ondersteunt bij het gezond opvoeden en opgroeien, onder andere door voorlichting over opvoeding en het voorkomen van gezondheidsproblemen. Waar nodig aanvullend onderzoek en begeleiding bij lichte problemen. Aandacht voor signalen van kindermishandeling. Contacten - gehoorscreening en hielprik (huisbezoek); - intakegesprek (2 weken of bij nieuwkomers); - consultatiebureau voor ouders en kinderen (1, 2, 3, 4, 6, 8, 11, 15 maanden, 2 jaar, 3½ jaar, 5/6 jaar en 9/10 jaar); - screenen jongeren 13/14 jaar: meten van lengte en gewicht. De leerlingen vullen op school een digitale vragenlijst in over hun psychosociale gezondheid. Op indicatie is er daarna een afspraak met de jeugdarts of de jeugdverpleegkundige die zo nodig kort en licht ondersteunt of doorverwijst naar passende hulp; - ziekteverzuimbegeleiding voortgezet onderwijs: zo nodig toeleiden naar zorg en hulp door andere instellingen; - onderzoek speciaal onderwijs: de jeugdarts onderzoekt het kind bij zijn start in het speciaal onderwijs. Zij bespreekt de (medische) voorgeschiedenis en doet lichamelijk onderzoek. Bespreking in de begeleidingscommissie.	De GGD vult de contacten zo nodig en in overleg met ouders en eventueel scholen/partners aan met begeleiding op maat: - prenataal huisbezoek: contact van de jeugdverpleegkundige met moeder, op indicatie van partnerinstellingen. Gericht op risicogezinnen. - contact op indicatie: huisbezoek of consulten op het consultatiebureau of op school, telefonische consulten, digitaal contact, etc. - inloopspreekuur consultatiebureau voor ouders.
	Plustaak
	- extra begeleiding op maat: videohometraining, voorlichting in eigen taal en cultuur, intensieve gezinsbegeleiding, extra huisbezoeken, extra activiteiten toeleiding vroeg- en voorschoolse educatie, extra prenataal huisbezoek; - begeleidingsprogramma's: Voorzorg, Triple P, Stevig ouderschap, Boekenpret, KIES (kinderen in echtscheidingssituaties), sociale vaardigheidstrainingen; - voorlichting en advies: themabijeenkomsten, cursussen (Als je pas een baby hebt, Peuter in zicht, Opvoeden en zo, Omgaan met pubers); - CJG-spreekuur, CJG-begeleiding; - indiceren: sociaal-medische indicatie kinderopvang, vrijstelling leerplicht, adviezen leerlingenvervoer.
- Wet publieke gezondheid, artikel 5, lid 1, 2 en 3, artikel 4a en artikel 15a. - Besluit publieke gezondheid, hoofdstuk III. Daarnaast is er het Landelijk professioneel kader Uitvoering basispakket jeugdgezondheidszorg, onderschreven door o.a. de VNG en de minister van VWS. - Jeugdwet, artikel 2.1, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Leerplichtwet 1969, onderwijswetten.	

Samenwerken	
Basispakket	Keuze
Het samenwerken met de partners in het sociaal domein, de (voor)school en de gezondheidszorg, om gezinnen en jongeren goed in beeld te houden en te begeleiden en om zorgaanbod af te stemmen. Het gaat hierbij om: - het afstemmen over gezinnen en jongeren; - samenwerkingsafspraken om hiaten én overlap in activiteiten te voorkomen, lokaal en regionaal. <i>Samenwerken in het sociaal domein</i> Afstemmingsoverleg over individuele gezinnen en deelname aan wijkteams. Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen brengen in deze teams expertise in en zorgen voor het afstemmen met de gezondheidszorg, bijvoorbeeld de huisarts. <i>Samenwerken met scholen</i> De jeugdarts of de jeugdverpleegkundige neemt deel in de interne ondersteuningsstructuur van (voor)scholen, zoals de zorgteams. Ondersteunen van de school in de begeleiding van individuele kinderen en gezinnen en passend onderwijs, onderzoek op verzoek en advies op maat. Groepsvoorlichtingen en ondersteunen en stimuleren van het Gezonde schoolbeleid. <i>Samenwerken met de gezondheidszorg</i> Samenwerken voor, bij en na de geboorte, o.a. door het maken van samenwerkings- en verwijsafspraken. Overleg met verloskundigen, huisartsen, kraamzorg en specialisten in de ziekenhuizen. Dit ondersteunt het tijdig signaleren en het afstemmen van de zorg. Bijdragen aan het verbinden van de gezondheidszorg met het lokale sociale domein.	De wijze waarop de sociale wijkteams en het overleg over gezinnen georganiseerd zijn, verschilt per casus en per gemeente. De GGD sluit hierbij aan op de lokale situatie en op de vraag van scholen en gemeenten. --
	Plustaak Extra uren samenwerking onderwijs/gezondheidszorg, zorgcoördinatie/ ketencoördinatie, JGZ'er in wijkteam
Landelijk professioneel kader Uitvoering basispakket jeugdgezondheidszorg.	

Gezondheidsbescherming

Infectieziektebestrijding

Basispakket	Keuze
Waken over infectieziekten. Bron- en contactonderzoek, nemen van maatregelen, surveillance, epidemiologische onderzoeken en waar nodig preventieve activiteiten, het in gang zetten van de behandeling en voorlichting en het geven van beleidsadviezen.	--
	Plustaak
	--
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder c en d en artikel 6, lid 1 onder c. - Besluit publieke gezondheid, artikel 11.	

Tuberculosebestrijding

Basispakket	Keuze
Opsporen van tuberculose-infectie door het screenen van risicogroepen en door bron- en contactonderzoek. Voorlichten, begeleiden en monitoren van tuberculosepatiënten en recent besmette patiënten. Preventie bij risicogroepen. Informeren en adviseren over tuberculose aan individuen en groepen.	--
	Plustaak
	Opsporen van tuberculose-infectie door het screenen van asielzoekers.
Wet publieke gezondheid, artikel 2 , lid 2 onder c en artikel 6 , lid 1, onder b en c. Besluit publieke gezondheid, artikel 9.	

Medische milieukunde

Basispakket	Keuze
Signaleren en onderzoeken van gezondheidsrisico's en -klachten bij milieu-bedreigingen. Advies en voorlichting aan inwoners, gemeenten en instanties. Adviezen over het binnenmilieu van klaslokalen.	--
	Plustaak
	Gemeenten of anderen kunnen ook taken als plustaak afnemen.
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder e. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 3.	

Technische hygiënezorg	
Basispakket	Keuze
Inventariseren van risicovolle instellingen/evenementen, beleidsadviezen, voorlichting en onderzoek.	--
	Plustaak
	Adviezen aan instellingen (o.a. tatoeëren en piercen).
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder f, Warenwetregeling tatoeëren en piercen, artikel 7. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 4.	

Seksuele gezondheid	
Basispakket	Keuze
- Preventieactiviteiten, beleidsondersteuning en onderzoek rond seksuele gezondheid. - Uitvoeren van preventieve projecten. - Inzicht in (nieuwe) ontwikkelingen rond seksueel overdraagbare aandoeningen (soa). Regionale netwerk- en regiefunctie. - Keuzehulp aan ongewenst zwangere vrouwen.	--
	Plustaak
	- Consulten: onderzoeken soa/hiv. - Sense: zorg aan jongeren tot 25 jaar (vragen over seksualiteit, anticonceptie, ongewenste zwangerschap, soa, en seksueel geweld).
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder d en artikel 6, lid 1, onder b. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 en artikel 11.	

Reizigerszorg	
Basispakket	Keuze
--	--
	Plustaak
	Voorlichten, vaccineren tegen infectieziekten en verkoop van gezondheidsbeschermende producten. Vaccineren van personeel van instellingen.

Forensische geneeskunde	
Basispakket	Keuze
Het doen van lijkschouwen voor de gemeenten (incl. het uitbrengen van verslag na euthanasie).	--
	Plustaak
	Medische zorg aan arrestanten en gedetineerden en onderzoek voor justitie.
Wet op de lijkbezorging, artikel 3 , artikel 4 , artikel 7 en artikel 22a	

Gezondheidsbevordering en leefstijl

Preventieprogramma's	
Basispakket	Keuze
- Adviseren over gezondheid in wijk en school: bespreken wijk- en schoolschets. - Ondersteunen/uitdragen van landelijke (leefstijl) campagnes.	- Ondersteunen bij en/of uitvoeren van activiteiten in de wijk en op school, bijvoorbeeld: - wijkgezondheidswerk, aanpak Gezonde School, preventieactiviteiten ouderen (o.a. fittest) en groene/gezonde omgeving; - thema's zoals: seksuele gezondheid, voeding en bewegen, pesten, social media, alcohol-preventie, overgewicht, eenzaamheid. - Samenwerken met burgers en professionals om de zelfredzaamheid en gezondheid te versterken.
	Plustaak
	Daarnaast kan een gemeente of (sub)regio kiezen voor extra inzet of projecten als plustaak.
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder d en artikel 5a. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 2.	

Toezicht houden

Inspecties kindercentra	
Basispakket	Keuze
Toezicht op voorzieningen voor kinderopvang en peuterspeelzalen, door inspectieonderzoeken. Gemeente en GGD maken jaarlijks afspraken over de uit te voeren inspecties.	--
	Plustaak
	--
Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, artikel 1.61	

Toezicht Wmo	
Basispakket	Keuze
--	--
	Plustaak
	- Onderzoek van calamiteit of geweldsincident bij een Wmo-instelling. - Vaststellen van naleving van kwaliteitseisen door de Wmo-instelling. - Vaststellen van (on)eigenlijk gebruik van de wet.
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015: - artikel 3.4 en artikel 6.1 (voor onderdeel 1); - artikel 2.1.3, lid 2 onder c en artikel 3.1, lid 2 (voor onderdeel 2); - artikel 2.1.3, lid 4 en artikel 2.1.2 e.v. (voor onderdeel 3).	

Monitoren, signaleren en advies

Onderzoek en advies	
Basispakket	Keuze
- Verzamelen van gezondheidsinformatie: gezondheidsmonitors, gezondheidsatlas en burgerpanels. - Presenteren van gezondheidsinformatie: gemeente-, wijk- en schoolschets. - Adviseren over gezondheidsbeleid, o.a. over bestuurlijke beslissingen. - Voor- en najaarsgesprekken met gemeenten. - Regionale ambtelijke overleggen: adviseren, ondersteunen en/of verslagleggen.	- Presenteren van gezondheidsinformatie: gemeente-, wijk- of schoolfoto of in 3D. - Onderzoek op verzoek, bijvoorbeeld beleidsdialoog of kwalitatief onderzoek. - Ondersteunen gezondheidsbeleid, zoals: opstellen/penvoeren nota gezondheidsbeleid, adviseren of ondersteunen bij integraal beleid, ondersteunen in dialogen met burgers/partners. - (Leefstijl) projecten: leiden, deelnemen en/of inhoudelijk ondersteunen aan/van projecten.
	Plustaak
	Daarnaast kan een gemeente of (sub)regio kiezen voor extra inzet als plustaak.
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder a, b en c en artikel 16. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 1.	

Publieke gezondheid bij rampen en crises

Geneeskundige hulpverlening	
Basispakket	Keuze
- Crisisorganisatie: bij crises en rampen verantwoordelijk voor de processen: - medische milieukunde; - infectieziektebestrijding; - gezondheidsonderzoek bij rampen; - psychosociale hulpverlening. - Het coördineren en geven van psychosociale hulp bij incidenten aan slachtoffers van en betrokkenen bij een ingrijpende gebeurtenis.	--
	Plustaak
	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR): het coördineren van de geneeskundige hulpverlening voor, tijdens en na een calamiteit. Ervoor zorgen dat o.a. huisartsen, ambulancediensten en ziekenhuizen goed samenwerken. Het coördineren en geven van psychosociale hulp aan slachtoffers van en betrokkenen bij een ingrijpende gebeurtenis.
- Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 1 en lid 2 onder g en Wet op de veiligheidsregio's, paragraaf 5. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 1.	

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Basispakket	Keuze
- Signaleren van aard en omvang van problemen. - Adviseren over beleid, zorgstructuur en vangnet voor zorgmijders. - Bevorderen van netwerkoeverleggen.	--
	Plustaak
	Activiteiten vanuit niet vrijwillige individuele vraag: - adviseren bij woonproblemen/woonvervuiling; - (individuele) sociaal-medische (vangnet)zorg; - deelnemen aan (netwerk)overleg.
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, artikel 2.1.2 e.v.	

Publieke gezondheid asielzoekers

Basispakket	Keuze
Asielzoekers met een verblijfsstatus krijgen dezelfde publieke gezondheidszorg als Nederlanders.	--
	Plustaak
	Taken voor asielzoekers (zonder verblijfsstatus), o.a. het opsporen van tuberculose-infectie.